

Mentoring pro OČK

Zadání a principy

Mentoring ve [směrnici k oprávnění vzdělavatelů ke zkoušení](#):

Mentoring představuje samostatnou komplexní variantu získávání OČK (pokrývá lektorskou, didaktickou i odbornou část). Mentoringem nazýváme situaci, kdy je uchazeč o OČK připravován na získání tohoto OČK v rámci kvalifikačního kurzu prostřednictvím spolupráce s mentorem. Jeden mentor může v rámci jednoho kurzu takto připravovat nejvýše dva uchazeče o dané OČK.

Dále jsou uvedeny podmínky pro mentoring.

1. *Kde může probíhat mentoring*

- Jak na čekatelském kurzu (ČK, ČLK), tak na vůdcovském kurzu (VK, VLK). Mentoring nemůže probíhat u samostatných zkoušek bez kurzu. Držitel OČK získaného díky mentoringu na ČK je odpovědný za to, že se pro případné působení na VK přiměřeně připraví, ve spolupráci s předsedou zkušební komise VK.
- Mentoring mohou realizovat také ILŠ, případně IŠ, pokud naplní odpovídající podmínky (zapojení mentora – držitele OČK, uchazeč se bude podílet na lektorování na čekatelském nebo vůdcovském kurzu).
- Mentoring probíhá typicky na kurzu, kde mentorovaný působí jako elév.
- Mentoring je možné pojmut také jako stáž na kurzu, kde mentorovaný není dlouhodobě elévem.
- Mentor může mentorovat i mimo kurz, na kterém je členem týmu, ale znamená to, že se takového kurzu účastní během předávání i během ověřování oboru, který mentoruje.

2. *Kdo může být mentorem*

- Držitel OČK, který byl už alespoň dvakrát po jeho získání členem zkušební komise (s tímto OČK) a zúčastnil se aspoň jednou metodického setkání pro mentory. Metodické setkání pro mentory zahrnuje uvedení do koncepce mentoringu včetně práce s didaktickým konceptem a s portfoliem mentorovaného.

3. *Kdo může být mentorovaný*

- Uchazeč o OČK, který působí v roli éléva nebo stálého instruktora na skautském vzdělávacím kurzu. (Mentoring nemusí probíhat nutně na kurzu, kde je uchazeč členem týmu.)

4. *Obsah mentoringu – co má umět mentorovaný po mentoringu*

- Sestavit komplexní uchopení oboru na kurzu.
- Formulovat vzdělávací cíle programů.
- Zvolit didaktický koncept a vhodné prostředky pro realizaci programu.
- Realizovat program.
- Ověřovat projevy kompetencí.
- Reflektovat vlastní působení.

5. Výstup mentoringu, portfolio, vystihuje didaktické uchopení oboru a popisuje lektorskou praxi uchazeče. Portfolio vytváří mentorovaný, pod vedením mentora.

- Obsah a pojetí portfolio stanoví VRJ (typicky přímo zpravodaj pro vzdělávání) formou online dostupného metodického materiálu.

6. Jak probíhá mentoring

- V projektu kurzu se předem nahlásí, že bude v rámci kurzu probíhat mentoring. V závěrečné zprávě bude informace o tom, jestli byl mentoring dokončen, nebo bude pokračovat v dalším ročníku. Stálé vzdělávací akce pošlou oznámení e-mailem s předstihem před zahájením kurzu. Přitom se uvede, kdo působí jako mentor, kdo jako mentorovaný.
- Mentor po ukončení kurzu provede s mentorovaným celkovou reflexi mentoringu. Mentorovanému dává buď doporučení k udělení OČK nebo doporučení k pokračování v mentoringu, nebo doporučení k ukončení mentoringu bez udělení OČK. Doporučení zohledňuje jak odbornou, tak didaktickou, tak lektorskou způsobilost.
- V případě doporučení pro udělení OČK se mentor i mentorovaný společně setkají s jedním garantem OČK. Toto setkání probíhá zpravidla online. Společně vedou debatu nad předloženým portfolio. Portfolio posílá mentorovaný garantovi předem. Garant OČK může vznést požadavek na doplnění portfolio. Vedle debaty nad portfolio garant ověří odbornost uchazeče na základě stanoveného obsahu a zdrojů. Garant dává doporučení pro udělení OČK zpravodaji pro vzdělávání. Je-li mentor sám garantem, pak závěrečný pohovor vede jiný garant.

Struktura portfolio

Portfolio je kreativní forma, která umožňuje shrnout proces a výstupy mentoringu. Portfolio dokládá získané zkušenosti mentorovaného a prokazuje obsah mentoringu (viz bod 4). Portfolio musí být elektronicky předatelné (např. naskenované nebo přímo digitálně tvořené.)

Portfolio by mělo ukazovat hlavně přemýšlení a progres mentorovaného v rámci mentoringu. Portfolio je nástrojem hlavně pro mentorovaného, který ho sestavuje tak, aby mu pomáhalo třídit své myšlenky a ukazovalo, jak mentorovaný nad danými tématy přemýšlí, jak se jeho pohled na daný obor utváří a vyvíjí. Je důležité, aby ukazovalo sebereflexi mentorovaného. Nebojte se proto forem, ukažte, jak přemýšlíte, pojměte to třeba jako myšlenkovou mapu. I zvolená forma ukáže, jak s tématem a oborem pracujete.

Forma portfolio je věcí dohody mezi mentorovaným a mentorem. Portfolio má být ale srozumitelné i dalším osobám (garantovi OČK), třeba díky úvodnímu vysvětlujícímu komentáři nebo shrnutí.

Doporučené body v portfolio:

- Vybrané vlastní přípravy, realizace a reflexe odvedených programů (možno doplnit fotodokumentací, připravenými pracovními listy, pomůckami, produkty účastníků apod.).

- Návrh vlastní programové linky nebo pojetí celého oboru na kurzu (možno doplnit fotodokumentací, připravenými pracovními listy, pomůckami, produkty účastníků apod.).
- Zaznamenání průběhu mentoringu (úvodní autoevaluace mentorovaného vzhledem k obsahu OČK a dohoda s mentorem; průběžná zpětná vazba na proces mentoringu; závěrečné zhodnocení spolupráce a autoevaluace).

Další možné body v portfolio:

- Seberefektivní úvahy a eseje týkající se vývoje odborných názorů, otázek a pokroků na cestě k vzdělavatelské roli (porovnání mých programů před několika lety a nyní, reflexe změn v úvahách nad použitými metodami i obsahem).
- Úvahy k vybraným titulům odborné literatury.
- Vlastní zkušenosti z mimoskautské praxe (vzdělání, zaměstnání, zájmová činnost), případně další kurzy vztahující se k mému oboru OČK.
- Zpětná vazba od ostatních instruktorů i účastníků kurzu.
- Seznam prostudované literatury z oboru.
- Článek z oboru do časopisu.
- Podíl na tvorbě kurzovních skript oboru.

Podpora mentorů

- Úvodní setkání pro mentory – jednou povinné.
  - Osobně (v rámci ÚLŠ, případně další termín na přelomu jara a léta, nebo Seminář k OČK).
    - Co je portfolio a jak se s ním pracuje.
    - Zvědomujeme didaktický přístup (E-U-R nebo jiná didaktická struktura) - tzn. připravujeme program tak, abychom vědomě podporovali učení na straně účastníků.
    - Jak provést mentorované lektorskou přípravou.
    - Jaký je proces mentoringu (zahájení, průběh, ukončení, doporučení pro udělení OČK).
    - Principy mentorské práce.
    - Informování o přístupu a požadavcích ze strany garantů.
- Stručný návod, jak mentorovat (text v rozsahu 1 A4)
  - Text má shrnovat principy z úvodního setkání pro mentory, má být jeho připomenutím.
  - Mj. jak komunikovat mimo setkání kurzu, průběžně vyhodnocovat, ...
  - Je žádoucí, aby v portfolio nebyl konečný výsledek, ale proces - tedy např. jaké změny se rozhodli s mentorovaným udělat po realizaci programu.
  - Zkusíme převzít od provázejících učitelů z Učitele naživo.
- Konzultace s guaranty OČK
  - Nabídka konzultace s garantem příslušného OČK – v prvním roce mentorování silně doporučeno (na počátku nebo v průběhu).